

S İ R K Ü L E R

Sayı : 2020 – 118

İstanbul, 14.05.2020

KONU: Finansal piyasalarda manipölasyon ve yanıltıcı işlemlere ilişkin BDDK yönetmeliği yayımlanmıştır.

Sayın Mükellefimiz,

Finansal Piyasalarda Manipölasyon ve Yanıltıcı İşlemler Hakkında Yönetmelik ("Yönetmelik"), 7 Mayıs 2020 tarih ve 31120 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış ve yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönetmelik, 25 Şubat 2020 tarih ve 31050 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na eklenen 76/A maddesi uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'na ("Kurul") verilen yetkiye dayanılarak, finansal piyasalarda manipölasyon ve yanıltıcı işlemlerin belirlenmesi amacıyla düzenlenmiştir.

Yönetmelik kapsamında Türk bankalarının (yabancı bankaların Türkiye'de kurulu şubeleri dahil) aşağıdaki işlemleri manipölasyon ve yanıltıcı işlemler olarak kabul edilmiştir:

- Bir finansal aracın, arzına, talebine veya fiyatına ilişkin yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandıran veya uyandırabilecek olan veya döviz kuru ve faiz dahil olmak üzere finansal aracın fiyatının anormal veya yapay düzeyde tutulmasını sağlamak amacıyla yapılan işlemler.
- Arz talep dengesinin normal şartlarda gelişmediği dönemlerde, dalgalı veya sık finansal piyasalardan faydalanmak suretiyle, finansal piyasaların düzensizliğini artıracak ya da istikrarını olumsuz etkileyecek şekilde, bir finansal aracın fiyatına veya faiz, döviz kuru, CDS (credit default swap) gibi referans değerlere etkiye bulunacak işlemler gerçekleştirmek.
- Bankaların yurt dışı yerleşiklerle yaptıkları bir bacağı TL olan para swapı, forward, opsiyon ve türev işlemlerine veya bankalarca yurt dışına TL likidite sağlanmasına ilişkin aldığı karar ve sınırlamaların, aşılmasına ya da etkisizleştirilmesine yönelik işlem ve uygulamalar gerçekleştirmek. Bu işlem ve uygulamalara örnek olarak işlemlerin erken itfası, vadesi gelen işlemlerin ötelenmesi ve/veya yükümlülüklerin yerine getirilmemesi de dâhildir.
- Aldatıcı bir mekanizma veya kurgu yoluyla bir finansal aracın (döviz kuru ve faiz dâhil) fiyatını etkileyen veya etkileyebilecek işlemler gerçekleştirmek.
- İnternet dâhil herhangi bir kitle iletişim aracı yoluyla ya da başka bir yolla, bir finansal aracın; arzına, talebine veya döviz kuru ve faiz dahil fiyatına ilişkin olarak yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandıran veya uyandırabilecek ya da fiyatın anormal veya yapay düzeyde tutulmasını sağlayacak veya sağlayabilecek yanlış veya yanıltıcı bilgiler ya da söylentiler yaymak.
- Bankanın önceden pozisyon almış olduğu bir finansal araç hakkında, alınan pozisyonla ilgili çıkar çatılmasının kamuoyundan gizlenmesi suretiyle, internet veya diğer kitle iletişim araçları yoluyla

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde; Birsen UÇAR (birsenucar@globaldenetim.com.tr) veya Vahap BALKAYA (avbalkaya@globaldenetim.com.tr) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

İş bu sirkülerde yer alan açıklamalarımız, genel bilgiler içeriyor olabilir. INPACT ve Mega Global Uluslararası Bağımsız Denetim A.Ş. bu sirkülerin içerdiği bilgiler hakkında tarafımıza danışılmadan uygulanmasından kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçların eksiklik ve zararlarından dolayı herhangi bir sorumluluk almaz ve uygulayıcılar da tarafımıza haklılık, sorumluluk iddiasında bulunamazlar.

görüş bildirerek söz konusu finansal aracın (döviz kuru ve faiz oranı dâhil) fiyatı üzerinde etkide bulunmak veya bulunmaya çalışmak.

- Yanlış veya yanıltıcı olduğu bilinmesine rağmen, bir referans değeri hakkında yanlış veya yanıltıcı bilgiler iletmek, yanlış veya yanıltıcı girdiler sağlamak ya da bir referans değerinin hesaplanmasını manipüle edici bir davranışta bulunmak. Bankanın, yanlış veya yanıltıcı olduğunu bilmemesi ile birlikte, bilmesi gerektiği durumlar da manipüle edici davranış olarak adlandırılacaktır.
- Bir finansal aracın arz veya talebi üzerindeki hâkim rolün kullanılması suretiyle finansal aracın alım satım fiyatlarını sabitlemeye veya haksız kazanç sağlamaya yönelik eylemlerde bulunmak.
- Finansal piyasaların açılış ve kapanışlarında, faiz ve döviz kuru dâhil bir finansal aracın açılış veya kapanış fiyatlarını etkileyen veya etkileyebilecek alım veya satım işlemlerini gerçekleştirerek bu açılış ya da kapanış fiyatlarına göre pozisyon alan yatırımcıların yanlış yönlendirilmesini sağlamak
- Tasarruf sahiplerini gerçeğe aykırı veya yanıltıcı şekilde yönlendirmek.
- Finansal sisteme olan güveni zedeleyerek sistemik riske neden olabilecek şekilde bilgi ve söylentiler yaymak. Sistemik risk, finansal sistemin büyük bir bölümünde ya da tamamında ortaya çıkan sorunların, piyasalar ve/veya reel ekonomi üzerinde olumsuz sonuçlar yaratacak ölçüde finansal hizmetleri kesintiye uğratması riskini ifade etmektedir.

Finansal piyasalarda manipülasyon ve yanıltıcı işlemler olarak kabul edilen işlem ve uygulamaları gerçekleştirenlere, Bankacılık Kanunu'nun 146. maddesinin (s) bendi uyarınca, işlemden sağladıkları menfaatin iki katından az olmamak üzere, bir önceki yıl sonu finansal tablolarında yer alan faiz, kâr payı gelirleri, alınan ücret ve komisyonlar ile bankacılık hizmet gelirleri toplamının yüzde beşine kadar, idarî para cezası uygulanabilecektir.

Kurul, yaptırım kararı verilinceye kadar aykırılığın birden fazla işlenmiş olmasını veya idari para cezasının uygulanmasından itibaren iki yıl içerisinde aynı aykırılığın tekrarlanmasını dikkate alarak bu tutarları iki katına kadar artırarak uygulamaya yetkili olacaktır.

Saygılarımızla,

MEGA GLOBAL GRUP

- Uluslararası Bağımsız Denetim
- Yeminli Mali Müşavirlik
- Mali Müşavirlik

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde; Birsen UÇAR (birsenucar@globaldenetim.com.tr) veya Vahap BALKAYA (avbalkaya@globaldenetim.com.tr) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

İş bu sirkülerde yer alan açıklamalarımız, genel bilgiler içeriyor olabilir. INPACT ve Mega Global Uluslararası Bağımsız Denetim A.Ş. bu sirkülerin içerdiği bilgiler hakkında tarafımıza danışılmadan uygulanmasından kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçların aksaklık ve zararlarından dolayı herhangi bir sorumluluk almaz ve uygulayıcılar da tarafımıza haklılık, sorumluluk iddiasında bulunamazlar.